

INSO

17024

1st.Edition

Jan.2013

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۷۰۲۴

چاپ اول

۱۳۹۲ بهمن

اطلاعات و دیزیش(مستندسازی) - سامانه
مدیریت پیشینه‌ها (س.م.پ) - الزامات

**Information and documentation -
Management systems for records -
Requirements**

ICS:01.140.20

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک مادهٔ ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانهٔ صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیتهٔ ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیتهٔ ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیتهٔ ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازهٔ شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینهٔ مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سامانه‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یک‌جا، کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«اطلاعات و دبیش - سامانه مدیریت پیشینه‌ها (س.م.پ) - الزامات»

سمت و / یا نمایندگی

کارشناس استاندارد

رئیس:

سیفی، مهوش

(کارشناس ارشد مدیریت دولتی)

دبیر:

کارشناس استاندارد

حسینی، اقدس

(کارشناس ارشد مدیریت دولتی)

اعضاء: (سامی به ترتیب حروف الفبا)

فرهنگستان زبان و ادب فارسی - معاون گروه

پرویزی، نسرین

واژه‌گزینی

(کارشناس ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی)

وزارت نیرو - رئیس کتابخانه

خوانساری، جیران

(دکترای کتابداری)

عضو هیئت علمی فرهنگستان زبان و ادب

سخایی، فرزانه

فارسی

(کارشناس ارشد کتابداری)

موسسه خانه کتاب - مدیر واحد شابک و

سلطانی، روح ...

شابم

(کارشناس ارشد کتابداری)

عضو هیئت علمی سازمان اسناد و کتابخانه

صمیعی، میترا

ملی جمهوری اسلامی ایران

(دکترای کتابداری)

سازمان ملی استاندارد ایران - کارشناس

علائی طالقانی، آزاده

کتابداری

(کاردان مدیریت بازارگانی)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

فعال، سهیلا

اسلامی ایران - رئیس گروه سازماندهی منابع

(کارشناس ارشد کتابداری)

غیر کتابی

کارشناس استاندارد

کراوش، خدیجه

(کارشناس ارشد مدیریت سیستم و بهره‌وری)

کشاورزی، ساره
(کارشناس کتابداری)

سازمان ملی استاندارد ایران- رئیس کتابخانه

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد و تامین منابع
علمی دانشگاه تهران- رئیس بخش اسناد و
پایان نامه‌ها

مستوفی شوشتري، سوسن
(کارشناس ارشد شیمی صنعتی)

فرهنگستان زبان و ادب فارسی- پژوهشگر
گروه واژه‌گزینی

نشاط مبینی تهرانی، مهندوش
(کارشناس ارشد مترجمی زبان انگلیسی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش‌گفتار
ز	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۲	۴ بسترکاری سازمان
۳	۵ رهبری
۵	۶ برنامه‌ریزی
۶	۷ پشتیبانی
۸	۸ بهره‌برداری
۱۰	۹ ارزیابی عملکرد
۱۲	۱۰ بهبود
۱۳	پیوست الف (الزامی) فرایندها و بررسی‌ها
۱۷	پیوست ب (اطلاعاتی) روابط متقابل ISIRI/ ISO 9001 ، ISIRI/ ISO 14001 و ISIRI/ ISO/IEC 27001 و این استاندارد
۲۱	پیوست پ (اطلاعاتی) فهرست وارسی خودارزیابی
۲۴	پیوست ت (اطلاعاتی) کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد «اطلاعات و دیجیتال - سامانه مدیریت پیشینه‌ها - الزامات» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده و در یکصد و بیست و یکمین اجلاس کمیته ملی استاندارد اسناد و تجهیزات اداری و آموزشی مورخ ۱۳۹۲/۹/۳۰ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 30301:2011; Information and documentation - Management systems for records - Requirements

مقدمه

موفقیت یک سازمان عمدتاً به اجرا و حفظ سامانه مدیریتی بستگی دارد که برای بهبود مستمر عملکرد و در عین حال پرداختن به نیازهای تمامی ذی نفعان طراحی می‌شود. سامانه‌های مدیریت، روش‌شناسی‌هایی را برای اتخاذ تصمیمات و مدیریت منابع جهت تحقق اهداف سازمانی ارائه می‌دهند.

ایجاد و مدیریت پیشینه‌ها، جزء جدایی‌ناپذیر هر فعالیت، فرآیند و سامانه سازمانی است و به بنگاه‌ها امکان می‌دهد تا کارآمدی، پاسخگویی، مدیریت خطر و کسب و کار خود را تداوم بخشدند. همچنین به سازمان‌ها امکان می‌دهد تا ارزش منابع اطلاعاتی را به عنوان دارایی‌های تجاری، بازارگانی و دانش به سرمایه تبدیل کنند و در مواجهه با چالش‌های محیط جهانی و رقمی بتوانند در نگهداری حافظه جمعی نقش داشته باشند. استانداردهای سامانه مدیریت (س.م.س)¹ ابزارهایی را برای مدیریت ارشد جهت اجرای رویکردی نظام یافته و قابل تصدیق برای بررسی سازمانی در محیط فراهم می‌کنند که این امر فضا را برای اجرای روش‌های خوب کسب و کار مساعد می‌سازد.

استانداردهای سامانه مدیریت پیشینه‌ها، برای کمک به سازمان‌هایی از هر نوع و اندازه یا گروه‌های سازمانی با فعالیت‌های اشتراکی کسب و کار طراحی شده است تا بتوانند سامانه مدیریت کارآمدی را برای پیشینه‌ها اجرا، بهره‌برداری و بهبود ببخشند (از این پس به این سامانه‌ها س.م.پ² گفته می‌شود).

سامانه مدیریت س.م.پ. سازمان، را برای اهداف استقرار خط مشی و اهداف مرتبط با پیشینه‌ها و تحقق آن اهداف، مدیریت و بررسی می‌نماید.

این امر از طریق استفاده از موارد زیر میسر می‌شود:

- نقش‌ها و مسئولیت‌های تعریف شده؛
- فرآیندهای نظام یافته؛
- سنجش و ارزیابی؛
- بازنگری و بهبود.

اجرای درست خطمشی و اهداف پیشینه‌ها بر مبنای الزامات سازمانی، اطمینان می‌دهد که اطلاعات و مدارک موثق و قابل اعتمادی در مورد فعالیت‌های کسب و کار ایجاد و مدیریت شده و تا زمان نیاز در دسترس کسانی قرار می‌گیرد که به آن نیاز دارند. اجرای موفق نتایج خط مشی و اهداف پیشینه‌های خوب برای پیشینه‌ها و سامانه‌های پیشینه‌ها، جهت تمامی مقاصد سازمانی مناسب است.

همچنین اجرای س.م.پ. در سازمان شفافیت و قابلیت پیگیری تصمیمات متخده توسط مدیریت مسئول و تشخیص منفعت عمومی را تضمین می‌نماید.

استانداردهای س.م.پ. در چارچوب س.م.س. تدوین می‌شوند و باید با س.م.س. های دیگر سازگار بوده و از نظر عناصر و روش‌شناسی با آن‌ها مشترک باشند. استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۰۴۷-۱ و سایر استانداردهای بین‌المللی و ابزارهای اصلی طراحی، اجرا، نظارت و بهبود فرایندها و بررسی‌های پیشینه هستند

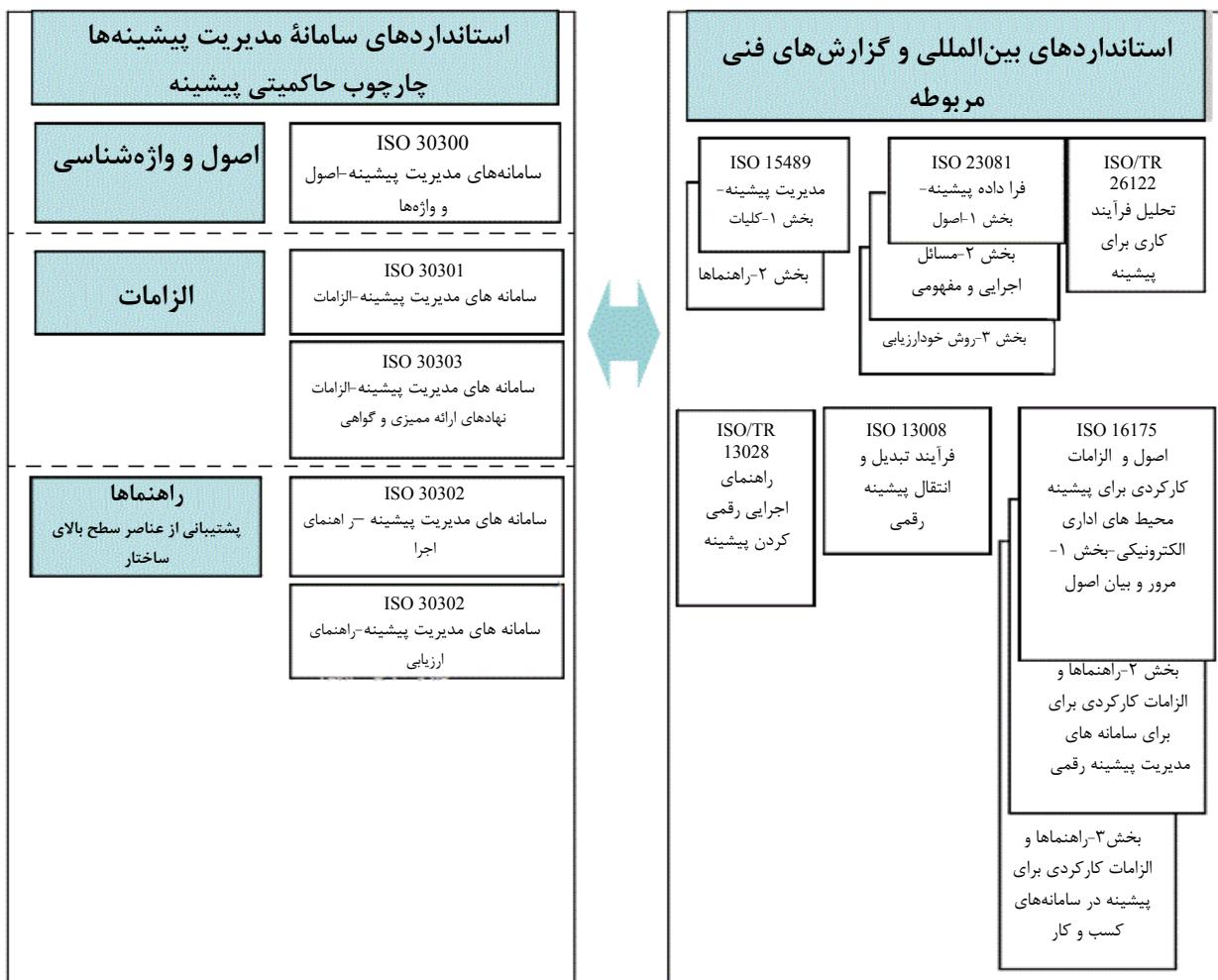
1 - MSS:Management System Standards

2- MSR:Management systems for records

که تحت نظارت س.م.پ. فعالیت می‌کنند. در این مورد است که سازمان‌ها برای اجرای روش‌شناسی س.م.س. تصمیم‌گیری می‌کنند.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۰۴۷-۱ استاندارد پایه‌ای است که بهترین روش‌های عملیاتی مدیریت پیشینه‌ها را تدوین می‌کند.

شکل ۱- ساختار استانداردهای ایزو تدوین شده س.م.پ. یا در دست تهیه را نشان می‌دهد.

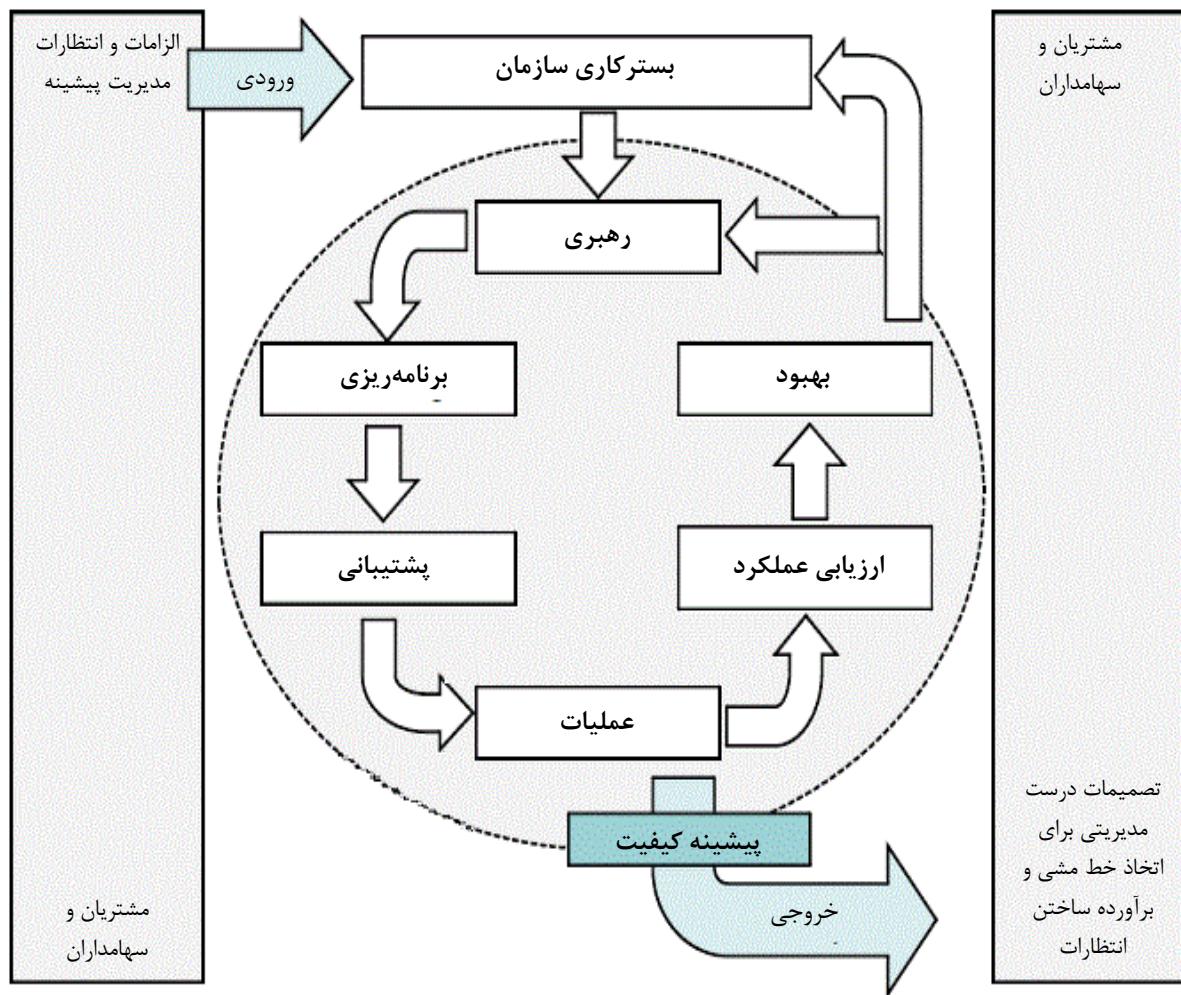
شکل ۱- استانداردهای ایزو تدوین شده (س.م.پ)

این استانداردها برای استفاده افراد زیر تهیه شده است:

- مدیریت ارشد که تصمیماتی را در خصوص استقرار و اجرای سامانه‌های مدیریت در سازمان اتخاذ می‌کند.
- مجریان س.م.پ. مانند متخصصان حوزه‌های مدیریت خطر، ممیزی، پیشینه‌ها، فناوری اطلاعات و امنیت اطلاعات.

سامانه س.م.پ. الزامات مدیریت پیشینه و انتظارات طرفین ذی‌نفع (مشتریان و ذی‌نفعان) را تعیین نموده و از طریق فرآیندهای لازم، پیشینه‌ای را تهیه می‌کند که این الزامات و انتظارات را برآورده سازند.

شکل ۲- ساختار ایزو (س.م.پ) و رابطه با مشتریان و ذی نفعان را نشان می دهد.

شکل ۲- ساختار ایزو (س.م.پ)

اطلاعات و دیبیزش^۱ - سامانه مدیریت پیشینه‌ها (س.م.پ)^۲ - الزامات

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد تعیین الزاماتی برای س.م.پ. در جهت پشتیبانی از سازمان در وظایف، مأموریت، راهبرد و اهداف آن است. این استاندارد به تدوین و اجرای خطمشی و اهداف پیشینه‌ها می‌پردازد و اطلاعاتی را در مورد اندازه‌گیری و پایش عملکرد ارائه می‌دهد.

س.م.پ. را می‌توان در یک سازمان یا در سازمان‌هایی که فعالیت‌های کسب و کار مشترکی دارند اجرا کرد. در این استاندارد، واژه «سازمان» به یک تشکیلات منحصر نمی‌شود، بلکه سایر ساختارهای سازمانی را نیز در بر می‌گیرد.

این استاندارد برای هر سازمانی که کارهای زیر را انجام می‌دهد کاربرد دارد:

الف- استقرار، اجرا، حفظ و بهبود س.م.پ. برای پشتیبانی از کسب و کار خود؛

ب- حصول اطمینان از انطباق با خطمشی‌های اظهارشده خود؛

پ- منطبق شدن با این استاندارد از طریق:

۱- انجام خودارزیابی و خوداظهاری، یا

۲- تصدیق خوداظهاری از طریق شخص ثالث (حقوقی یا حقیقی)، یا

۳- تصدیق س.م.پ. توسط شخص حقوقی یا حقیقی ثالث

این استاندارد را می‌توان با سایر استانداردهای سامانه مدیریت^۳ اجرا کرد. این استاندارد مخصوصاً برای نشان دادن انطباق با الزامات دیبیزش و پیشینه‌های سایر استانداردهای سامانه مدیریت، مفید است.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدرکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

2-1 ISO 30300, Information and documentation – Management systems for records —

Fundamentals and vocabulary

2-2 ISO/TR 26122, Information and documentation - Work process analysis for records

1- Documentation

2- MSR : Management systems for records

3- MSS: Management System Standards

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف تعیین شده در استاندارد بند ۱-۲ کاربرد دارد.

۴ بسترکاری سازمان

۴-۱ درک سازمان و بسترکاری آن

سازمان در هنگام استقرار و بازنگری س.م.پ. خود باید تمامی عوامل مرتبط داخلی و خارجی را در نظر بگیرد.

عوامل داخلی و خارجی تعیین شده و منظور شده باید در هنگام استقرار و بازنگری س.م.پ. دبیزش شوند.

درک محیط خارجی سازمان موارد زیر را در بر می گیرد، اما به این موارد محدود نمی شود:

الف- محیط اجتماعی و فرهنگی، قانونی، قانون گذاری، مالی، فناوری، اقتصادی، طبیعی و رقابتی اعم از بین المللی، ملی، منطقه ای یا محلی؛

ب- محرك ها و عناصر کلیدی که تاثیر به سزاپی بر اهداف سازمان دارند؛

پ- روابط با ذی نفعان خارجی، دریافت ها، ارزش ها و انتظارات آن ها؛

درک محیط داخلی سازمان موارد زیر را در بر می گیرد، اما به این موارد محدود نمی شود:

الف- حاکمیت، ساختار سازمانی، نقش ها و مسئولیت ها؛

ب- سیاست ها، اهداف و راهبردهایی که برای تحقق آن ها به اجرا گذاشته می شوند؛

پ- توانمندی های درک شده بر حسب منابع و دانش (مانند سرمایه، زمان، افراد، فرایندها، سامانه ها و نظام ها و فناوری ها)؛

ت- سامانه های اطلاعاتی، جریان های اطلاعاتی و فرایندهای تصمیم گیری (اعم از رسمی و غیررسمی)

ث- روابط با ذی نفعان داخلی، دریافت ها، ارزش ها و انتظارات آن ها و فرهنگ سازمان؛

ج- استانداردها، راهنمایها و الگوهای سازمان؛

چ- شکل و گستره روابط قراردادی.

۴-۲ الزامات قانون و کسب و کار

سازمان در هنگام استقرار و بازنگری اهداف پیشینه های خود، باید الزامات کسب و کار، قانون، قانون گذاری و سایر الزامات مرتبط با ایجاد و نظارت پیشینه ها را در نظر بگیرد.

سازمان باید الزامات کسب و کار، قانون، قانون گذاری و سایر الزامات تاثیر گذار بر عملیات کسب و کار خود (که باید با آن انطباق داشته باشد و برای آن نیازمند گواهی انطباق است) را ارزیابی کند.

الزامات کسب و کار شامل تمامی الزامات اجرای درست عملیات یا کسب و کار سازمان است. این الزامات از عملکرد جاری کسب و کار، برنامه ریزی و توسعه آینده، مدیریت خطر و برنامه ریزی تداوم کسب و کار ناشی می شوند.

الزامات قانونی شامل الزاماتی است که با ایجاد و نظارت پیشینه‌ها ارتباط دارد. منابع الزامات قانونی عبارت‌اند از:

- الف- قانون مدون شامل قانون و مقررات حاکم بر محیط کسب‌وکار عام و خاص بخش؛
 - ب- قوانین و مقرراتی که به ویژه با شواهد، پیشینه‌ها و آرشیوها، دسترسی، حريم خصوصی، داده‌ها و حفاظت اطلاعات و تجارت الکترونیکی ارتباط دارند؛
 - پ- قواعد اساسی سازمان‌ها، منشورها یا توافق‌هایی که سازمان یکی از طرف‌های آن است؛
 - ت- معاہدات و سایر دبیزه‌هایی که سازمان از نظر قانونی به آنها ملتزم است.
- سایر الزامات عبارت‌اند از تعهدات داوطلبانه غیر حقوقی که سازمان آن‌ها را می‌پذیرد و عبارت‌اند از:
- آیین‌نامه‌های اختیاری بهترین روش کار؛
 - آیین‌نامه‌های اختیاری رفتاری و اخلاقی؛
 - انتظارات مشخص جامعه در مورد رفتار مطلوب یک بخش یا سازمان خاص از جمله نظارت خوب، مهار درست رفتار متقلبانه یا بدخواهانه و شفافیت در تصمیم‌گیری.

۳-۴ تعیین دامنه کاربرد س.م.پ.

سازمان باید دامنه کاربرد س.م.پ. خود را تعیین و دبیزه^۱ کند.

دامنه کاری س.م.پ. ممکن است شامل کل سازمان، کارکردهای خاص سازمان، بخش‌های خاص سازمان یا یک یا چند کارکرد خاص در گروهی از سازمان‌ها باشد.

هنگامی که س.م.پ. برای یک یا چند کارکرد در گروهی از سازمان‌ها اجرا می‌شود، دامنه کاری باید شامل روابطی میان هر نهاد و نقش‌های آن‌ها باشد.

اگر سازمان فعالیتی را برون‌سپاری کند که بر انطباق با الزامات س.م.پ. تأثیر می‌گذارد، باید از نظارت بر چنین فرایندهایی مطمئن شود. نظارت بر کار پیمانکاران یا فرایندهای برون‌پذیر باید دامنه کاری س.م.پ. تعیین شود.

۵ رهبری

۱-۵ تعهد مدیریت

مدیریت ارشد باید تعهد خود را به صورت زیر نشان دهد:

- حصول اطمینان از اینکه س.م.پ. با جهت‌گیری راهبردی سازمان سازگار است؛
 - یکپارچه‌سازی الزامات س.م.پ. در فرایندهای کسب‌وکار سازمان؛
 - ارائه منابعی برای استقرار، اجرا، حفظ و بهبود مستمر س.م.پ.؛
 - بیان اهمیت س.م.پ. مؤثر و انطباق با الزامات؛
- ۱- طمینان از این که س.م.پ. نتایج مورد نظر را تحقیق می‌بخشد؛
- ۲- هدایت و پشتیبانی بهبودبخشی مستمر.

یادآوری- منظور از «کسبوکار» در این استاندارد ، فعالیت‌هایی هستند که برای هدف وجودی یک سازمان، اهمیت اساسی دارند.

۲-۵ خط مشی

مدیریت ارشد باید خط مشی پیشینه‌ها را مشخص کند. این خط مشی باید:

- متناسب با اهداف سازمان باشد؛

- چارچوبی را برای تعیین اهداف پیشینه‌ها فراهم کند؛

- شامل تعهدی برای برآورده ساختن الزامات کاربردی باشد؛

- شامل تعهدی برای بهبود مستمر س.م.پ. باشد؛

- در سازمان اعلام شود؛

- در صورت نیاز برای ذی‌نفعان قابل دسترس باشد؛

سازمان باید اطلاعات دلیلش شده مرتبط با خط مشی پیشینه‌ها را حفظ کند.

خط مشی پیشینه‌ها باید شامل راهبردهای سطح بالا با توجه به ایجاد و نظارت پیشینه‌های معتبر، قابل اعتماد و قابل کاربرد باشد که بتوانند از کارکردها و فعالیت‌های سازمان پشتیبانی و انسجام این پیشینه‌ها را تا زمان نیاز حفظ کند.

سازمان باید مطمئن شود که خط مشی پیشینه‌ها در تمامی سطوح سازمان و نهادها یا به افرادی که با آن یا از طرف آن کار می‌کنند، مانند شرکا یا پیمانکاران، اعلام می‌شود و به‌اجرا درمی‌آید.

۳-۵ نقش، مسئولیت و اختیارات سازمانی

۱-۳-۵ کلیات

مدیریت ارشد باید مطمئن شود که نقش، مسئولیت و اختیارات مدیریت پیشینه‌ها در سراسر سازمان و برای نهادها یا افرادی که با آن سازمان یا از جانب آن کار می‌کنند، تعریف می‌شود، تخصیص داده می‌شود و اعلام می‌گردد.

تخصیص مسئولیت‌ها باید به صورت پیشینه به تمامی کارکنان در کارکردها و سطوح مناسب سازمان، به‌ویژه مدیریت ارشد، مدیران برنامه، متخصصان پیشینه، متخصصان فناوری اطلاعات، مدیران سامانه و تمام کسانی صورت گیرد که پیشینه‌ها را به عنوان بخشی از کار خود ایجاد و نظارت می‌کنند.

رهبری اجرای س.م.پ. باید به نماینده ویژه مدیریت ارشد واگذار شود. در صورتی که اندازه و پیچیدگی سازمان و فرایندهای آن اقتضا کند، نماینده عملیاتی پیشینه‌ها باید با آموزش و توانمندی خاص برای انجام وظيفة مشخصی مأمور شود. تخصیص مسئولیت‌ها و روابط متقابل آن‌ها باید دلیلش شود.

۲-۳-۵ مسئولیت‌های مدیریت

نماینده ویژه مدیریت را باید مدیریت ارشد تعیین کند و به‌جز سایر مسئولیت‌ها، باید پاسخگو و عهده‌دار امور وزیر باشد

الف- س. م. پ مطابق با الزامات این استاندارد، پایه‌گذاری، اجرا و نگهداری شود؛

ب- آگاهی از س.م.پ. را در سراسر سازمان ارتقا دهد؛

پ- نقش‌ها و مسئولیت‌های تعریف شده در س.م.پ. به صورت مناسب تخصیص یابد و کارکنان مجری این نقش‌ها صلاحیت اجرای آنها را داشته باشد.

یادآوری = مسئولیت‌ها را می‌توان به سمت خاصی یا در صورت پیچیده بودن سازمان، به گروهی خاص واگذار کرد.

۳-۵ مسئولیت‌های عملیاتی

مدیریت ارشد سازمان باید نماینده عملیاتی ویژه‌ای برای پیشینه‌ها منصوب کند. این نماینده نقش، مسئولیت و اختیار تعریف شده‌ای دارد که عبارت است از:

الف- اجرای س.م.پ. در سطح عملیاتی؛

ب- گزارش به مدیریت ارشد در مورد اثربخشی س.م.پ. در دست بررسی، شامل توصیه‌هایی برای بهبود؛

پ- ایجاد ارتباط با طرفین خارجی در مورد مسائل مرتبط با س.م.پ..

یادآوری - نمایندگی مدیریت و نمایندگی عملیاتی پیشینه‌ها ممکن است به عهده یک فرد یا گروه باشد.

۶ برنامه‌ریزی

۱-۶ اقداماتی برای پرداختن به فرصت‌ها و تهدیدها

سازمان باید مسائل مرتبط با بند ۴-۱ و الزامات اشاره شده در بند ۲-۴ را در نظر بگیرد و فرصت‌ها و تهدیدها را مشخص و موارد زیر را مورد توجه قرار دهد:

الف- حصول اطمینان از رسیدن به نتایج مورد نظر؛

ب- پیشگیری از تأثیرات ناخواسته؛

پ- دستیابی به فرصت‌هایی برای بهبود .

سازمان باید نیاز به برنامه‌ریزی برای اقداماتی در جهت پرداختن به این فرصت‌ها و تهدیدها را ارزیابی کند و در صورت کاربرد:

- این اقدامات را در فرایندهای س.م.پ. آن یکپارچه‌سازی و اجرا کند (به بند ۱-۸ مراجعه شود)؛

- تضمین کند که اطلاعات برای ارزیابی مؤثر بودن این اقدامات فراهم خواهد بود (به بند ۱-۹ مراجعه شود).

۲-۶ اهداف پیشینه‌ها و برنامه‌ریزی برای تحقق آن‌ها

مدیریت ارشد باید تضمین کند که اهداف پیشینه‌ها برای کارکردها و سطوح مرتبط در سازمان تعیین و اعلام می‌شوند.

اهداف پیشینه‌ها باید:

- با خطمشی آن‌ها سازگار باشد؛
- قابل اندازه‌گیری باشد (در صورت کاربرد)؛

- الزامات کاربردی را در نظر بگیرد؛ و
- در صورت لزوم پایش و روزآمد شود.

اهداف پیشینه‌ها باید برای تحلیل فعالیت‌های سازمان تعیین شود. آن‌ها باید حوزه‌هایی را در برگیرند که در آن‌ها قانون‌گذاری، مقررات، سایر استانداردها و روش‌های برتر بیشترین کاربرد را در ایجاد پیشینه‌های مرتبط با فعالیت‌ها دارند.

اهداف پیشینه‌ها باید اندازه سازمان، ماهیت فعالیت، محصولات و خدمات آن و موقعیت، شرایط، سامانه اجرایی/حقوقی و محیط فرهنگی را در نظر بگیرد.

سازمان باید اطلاعات دبیزه‌شده در مورد اهداف پیشینه‌ها را حفظ کند.

سازمان برای تحقق اهداف پیشینه‌های خود باید تعیین کند که :

- چه کسی مسئول است؛
- چه کاری قرار است انجام شود؛
- چه منابعی لازم خواهد شد؛
- چه زمانی انجام خواهد شد؛
- نتایج چگونه ارزیابی خواهد شد.

۷ پشتیبانی

۱-۷ منابع

مدیریت ارشد باید منابع مورد نیاز برای س.م.پ را مشخص و حفظ کند.

مدیریت منابع شامل:

- الف- در نظر گرفتن مسئولیت برای کارکنان شایسته و اجرای نقش‌های تخصیص داده شده در س.م.پ؛
- ب- بازنگری دوره‌ای توانمندی‌ها و آموزش کارکنان؛ و
- پ- حفظ و پایداری منابع و زیرساختار فنی.

۲-۷ توانمندی

سازمان باید

- توانمندی مورد نیاز افراد خود را که بر عملکرد فرایندها و سامانه‌های آن تأثیر می‌گذارند، معین کند؛
- مطمئن شود که این افراد، با توجه به آموزش، تحصیلات و تجربه مناسب، صلاحیت دارند؛
- در صورت امکان، اقداماتی را برای کسب توانمندی ضروری و ارزیابی اثربخشی اقدامات اتخاذ شده صورت دهد؛ و
- اطلاعات دبیزه‌شده مناسب را به عنوان شواهد توانمندی مورد نیاز حفظ کند.

یادآوری- برای نمونه، اقدامات کاربردی عبارت‌اند از ارائه آموزش، پایش یا گماردن مجدد کارکنان کنونی یا استخدام یا قرارداد بستن با اشخاص توانمند.

۳-۷ آگاهی و آموزش

سازمان باید مطمئن شود که کارکنان از موارد زیر آگاهی دارند:

- مهم و مناسب بودن فعالیت‌های شخصی و نقش خود در تحقق اهداف س.م.پ؛
- اهمیت انطباق با خط مشی و روش‌های س.م.پ و الزامات سامانه مدیریت؛
- مسائل مهم س.م.پ و پیامدهای مرتبط واقعی یا بالقوه مرتبط با کار آن‌ها و مزایای عملکرد شخصی بهبود یافته؛
- نقش‌ها و مسئولیت‌های خود در تحقق انطباق با الزامات س.م.پ؛ و
- پیامدهای بالقوه انحراف از روش‌های مشخص شده.

سازمان باید برای آموزش در زمینه ایجاد و بررسی پیشینه‌ها برنامه‌ریزی مستمری داشته باشد. برنامه‌های آموزش الزامات و روش‌های مدیریت پیشینه‌ها باید برای کارکنان تمامی سطوح سازمان از جمله پیمانکاران و کارکنان سایر سازمان‌ها در صورت مرتبط بودن برگزار شود. توانمندی‌های موردنیاز و مهارت‌های لازم برای این نقش‌های مختلف با توجه به مدیریت پیشینه‌ها، باید ارزیابی و تعیین و در برنامه‌های آموزشی پیشرفت و مدون سازمان قرار داده شود.

۴-۷ اطلاع‌رسانی

سازمان باید روش‌هایی را برای اطلاع‌رسانی داخلی در مورد س.م.پ. و خطمشی و اهداف پیشینه‌های آن بنا نهاد و اجرا، دبیزه و نگهداری کند. اطلاع‌رسانی داخلی برای اجرای موثر س.م.پ باید شامل مسئولیت‌ها، روش‌های عملیاتی و دسترسی به دبیزش باشد.

سازمان باید تصمیم بگیرد که آیا باید در مورد س.م.پ. خود به سایر نهادها (مثلاً جایی که فرایندهای مشترک کسب و کار وجود دارد) اطلاع‌رسانی کند یا خیر. اگر قرار بر اعلام آن باشد، سازمان باید ابزارهایی را برای آن فراهم کند. بر اساس سطح تعامل با طرف‌های خارجی مانند پیمانکاران، مشتریان و تامین‌کنندگان، اعلام باید به شکل اطلاعات سطح بالا درباره س.م.پ. و اهداف آن برای دبیزش، روش‌های ویژه باشد.

۵-۷ دبیزش

۱-۵-۷ کلیات

سازمان باید به دبیزش س.م.پ. خود بپردازد. این امر باید شامل اظهاریه‌های معتبری در خصوص موارد زیر باشد:

- دامنه کاربرد س.م.پ؛
- خط مشی و اهداف؛
- رابطه متقابل و روابط بین س.م.پ. و سایر سامانه‌های مدیریت در سازمان یا بین سازمان‌ها؛
- روش‌های دبیزه‌شده مورد نیاز این استاندارد؛
- دبیزشی که سازمان برای اطمینان از برنامه‌ریزی، بهره‌برداری و بررسی فرایندهای آن تعیین کرده است.

یادآوری ۱- هر جا که واژه «روش دبیزه شده» در این استاندارد به کار رود، به معنای آن است که روش، اجرا و دبیزه شده است و حفظ می‌شود.

یادآوری ۲- گستره دبیزش س.م.پ. می‌تواند از سازمانی به سازمان دیگر متفاوت باشد. دلایل این امر:

- اندازه سازمان و نوع فعالیت‌هایی که سازمان در آن‌ها دخیل است؛

- دامنه کاربرد و پیچیدگی فرایندهای مدیریت پیشینه و سامانه‌های پیشینه‌های اجرا و مدیریت شده از جمله فعالیت‌های تجاری که در بیش از یک نهاد صورت می‌گیرند.

۲-۵-۷ بررسی دبیزش

دبیزه مورد نیاز س.م.پ. باید بررسی شود. هر روش دبیزه شده باید نظارت‌های لازم برای موارد زیر را تعیین کند:

الف- تأیید کفايت دبیزه پیش از صدور؛

ب- بازنگری، روزآمدسازی و تأیید مجدد دبیزه؛

پ- اطمینان از این که تغییرات و وضعیت کنونی بازنگری دبیزش تعیین می‌شوند؛

ت- اطمینان از این که بازنگری‌های مرتبط با دبیزه کاربردی در محل کاربرد فراهم هستند؛

ث- اطمینان از این که دبیزه، خوانا و به آسانی قابل شناسایی است؛

ج- اطمینان از این که دبیزش مبدأ خارجی شناسایی شده و توزیع آن بررسی می‌شود؛ و

چ- پیشگیری از استفاده ناخواسته از دبیزه‌های منسوخ شده و طبقه‌بندی آن‌ها تحت عنوان منسوخ در صورتی که به هر منظوری نگهداری شود.

دبیزش س.م.پ. به صورت پیشینه‌هایی طبقه‌بندی می‌شود که باید در سامانه پیشینه‌ها مدیریت شود.

روش‌های ایجاد و بررسی دبیزش س.م.پ. باید با روش‌های کلی ایجاد و بررسی پیشینه‌ها سازگار باشد.(به بند ۲-۸-پ مراجعه شود).

۸ بهره‌برداری

۱-۸ برنامه‌ریزی و بررسی عملیاتی

سازمان باید فرایندهای لازم برای رسیدگی به فرصت‌ها و تهدیدهای تعیین شده در بند ۱-۶ و برآوردن نیازها را با اتخاذ موارد زیر تعیین، برنامه‌ریزی، اجرا و بررسی نماید.

- برقرار کردن معیارهایی برای این فرایندها؛

- اجرای بررسی این فرایندها مطابق با معیارها؛ و

- حفظ اطلاعات دبیزه شده برای اثبات این که فرایندها طبق برنامه صورت پذیرفته‌اند.

سازمان باید تغییرات برنامه‌ریزی شده را بررسی و با اتخاذ اقداماتی برای تقلیل تأثیر منفی در صورت لزوم، عواقب تغییرات ناخواسته را بازنگری کند.

سازمان باید بر فرایندهایی که پیمانکاری یا برون‌سپاری می‌شوند نظارت کند.

۲-۸ طراحی فرایندهای پیشینه

سازمان برای استقرار س.م.پ باید فرایندهای پیشینه را مطابق با طرح زیر طراحی کند.

الف- تحلیل فرایندهای کاری برای تعیین الزامات ایجاد و بررسی پیشینه‌ها درباره تداوم عملیات و برآوردن منافع ذی‌حسابی و منافع سایر ذی‌نفعان (به استاندارد بند ۲-۲ مراجعه شود)؛

ب- ارزیابی تهدیدهایی که ممکن است بر اثر قصور در بررسی پیشینه‌های معتبر، قابل اعتماد و قابل استفاده فرایندهای کسب و کار سازمان و در موارد زیر رخ دهد:

۱- تخمین سطوح تهدید؛

۲- تعیین این که آیا تهدیدها بر حسب معیارهای تعریف شده قابل قبول هستند یا آن‌که آیا نیاز به مدیریت دارند یا خیر؛

۳- شناسایی و ارزیابی گزینه‌های تهدیدکه فراروی مدیریت قرار دارد.

پ- مشخص کردن فرایندهای ایجاد و بررسی پیشینه‌ها و چگونگی اجرای آن‌ها در سامانه‌ها (برای فرایندهای پیشینه‌های به کارگرفته شده در سازمان به پیوست الف مراجعه شود) و انتخاب ابزارهای فنی مورد استفاده. اهداف این فرایندها باید به قرار زیر باشد:

۱- ایجاد:

الف- تعیین این که چه پیشینه‌هایی، در چه زمانی و چگونه باید ایجاد و برای هر فرایند کسب و کار ضبط شوند؛

ب- تعیین اطلاعات (فراداده) ای محتواهای، بافتی و نظارتی که باید در پیشینه‌ها گنجانده شود؛

پ- تصمیم بگیرد که پیشینه‌ها به چه شکل و ساختاری ایجاد و ضبط شوند؛

ت- فناوری‌های مرتبط برای ایجاد و ضبط پیشینه‌ها را تعیین کند.

۲- بررسی:

الف- تعیین این که چه نوع اطلاعات نظارتی (فراداده) باید از طریق فرایندهای پیشینه ایجاد شوند و چگونه باید در طول زمان با پیشینه‌ها مرتبط و مدیریت شوند؛

ب- قواعد و شرایطی را برای استفاده از پیشینه طی زمان برقرار کند؛

پ- امکان استفاده از پیشینه‌ها را در طول زمان حفظ کند؛

ت- امحاء مجاز برخی از پیشینه‌ها را امکان پذیر سازد.

ث- شرایطی را معین کند که باید برای اجرا و حفظ سامانه‌های پیشینه‌ها از آن‌ها استفاده کرد.

برای تحقق این اهداف، فرایندها و بررسی‌های پیوست الف باید با در نظر گرفتن منابع سازمان، زمینه کسب و کار و تهدیدهای شناسایی شده و نیز محیط قانونی و اجتماعی اجرا شود.

۳-۸ اجرای سامانه‌های پیشینه‌ها

سازمان باید کارهای زیر را انجام دهد:

الف- اجرای فرایندهای پیشینه در سامانه‌های پیشینه برای برآوردن اهداف پیشینه؛

ب- برقراری پایش منظم عملکرد سامانه‌های پیشینه بر حسب الزامات کسب و کار و اهداف پیشینه؛

پ- مدیریت عملیات سامانه‌های پیشینه.

یادآوری- در محیط الکترونیکی (برای مثال اداره امور الکترونیکی، دولت الکترونیکی، جهان‌داری الکترونیکی)، فرایندهای پیشینه به صورت فزاینده‌ای با سامانه‌های خودکار پیشینه، خودکارسازی و پشتیبانی می‌شود. استانداردهای اختیار قانونی یا الزامات کارکردی وجود دارند. سامانه‌های خودکار پیشینه باید با الزامات کارکردی سازگار با الزامات این استاندارد مطابقت داشته باشند.

۹ ارزیابی عملکرد

- ۱-۹ پایش، سنجش، تحلیل و ارزیابی
- ۱-۱-۹ سازمان باید تعیین کند که:
- چه چیزی لازم است اندازه‌گیری و پایش شود؛
 - چه روش‌هایی برای پایش، سنجش، تحلیل و ارزیابی، در صورت کاربرد، برای اطمینان از نتایج معتبر لازم است؛
 - چه زمانی باید پایش و سنجش انجام شود؛
 - چه زمانی باید تحلیل و ارزیابی نتایج پایش و سنجش انجام شود.
- ۲-۱-۹ سازمان باید عملکرد فرایندها و سامانه‌های پیشینه و اثربخشی س.م.پ. را ارزیابی کند.
- علاوه بر این سازمان باید کارهای زیر را انجام دهد:
- در صورت لزوم انجام اقداماتی برای پرداختن به روندها یا نتایج منفی پیش از رخداد عدم انطباق؛
 - حفظ اطلاعات دبیزه‌شده مرتبط به عنوان مدارک نتایج.
- ۳-۱-۹ سازمان برای ارزیابی س.م.پ. باید موارد زیر را پایش کند و در صورت کاربرد آن‌ها را بسنجد:
- خطمشی پیشینه برای اطمینان از این که روندهای جاری کسب و کار را بازتاب می‌دهد و بعد از هر تغییر مهم در سازمان، روزآمد می‌شود؛
 - اهداف پیشینه برای اطمینان از این که اهداف مزبور با خطمشی پیشینه‌ها سازگار و محقق و همچنان معتبر است و از بهبود مستمر پشتیبانی می‌کند؛
 - تغییر در الزامات کسب و کار قانونی و سایر الزامات که بر س.م.پ. تأثیر می‌گذارند؛
 - آمادگی و کفايت منابع مانند منابع مالی، انسانی، زیرساختاری، فناوری و جز آن؛
 - کفايت واگذاری و تخصیص نقش‌ها، مسئولیت‌ها و اختیارات؛
 - عملکرد اشخاصی با مسئولیت تعیین شده برای اجرا، گزارش‌دهی و ارتقای آگاهی از س.م.پ.؛
 - عملکرد فرایندها و سامانه‌های پیشینه بر حسب اهداف؛
 - کفايت دبیزش و اجرای درست روش‌های بررسی دبیزه؛
- اثربخشی سامانه‌های پیشینه برای تحقق اهداف راهبردی، مدیریتی و مالی سازمان با استفاده از معیارهای انتخابی در اجرای سامانه‌های پیشینه؛
- اثربخشی برنامه‌های آگاه‌کننده و آموزش س.م.پ. سازمان و راهبرد اعلام آن؛

- رضایت کاربران و سهامداران.

در پیوست پ نمونه‌هایی از ارزیابی و سنجش شاخص‌ها به شکل فهرست وارسی خودارزیابی آمده است. معیارهای پایش و سنجش باید مطابق با تغییرات در زمینه اجتماعی، اقتصادی، راهبردی و قانونی سازمان تغییر کنند.

۲-۹ ممیزی داخلی سامانه

سازمان باید ممیزی‌های داخلی را در بازه‌های زمانی برنامه‌ریزی شده انجام دهد تا اطلاعاتی را برای کمک به تعیین این امر فراهم کند که آیا س.م.پ.:

الف- با موارد زیر مطابقت دارد:

۱- الزامات خود سامانه برای س.م.پ.:

۲- الزامات این استاندارد؛

ب- به صورت مؤثری اجرا و نگهداری می‌شود.

سازمان باید:

- با در نظر گرفتن بسامد، روش‌ها، مسئولیت‌ها، الزامات برنامه‌ریزی و گزارش‌دهی برای برنامه‌ریزی؛ استقرار و نگهداری برنامه‌های ممیزی اقدام کند و در عین حال، اهمیت فرایندهای دخیل و نتایج ممیزی‌های پیشین را در نظر بگیرد؛

- معیارهای ممیزی و دامنه کاربرد هر ممیزی را تعریف کند؛

- ممیزها را انتخاب کند و ممیزی‌ها را به گونه‌ای انجام دهد که از واقعیتی و بی‌طرف بودن فرایندهای ممیزی اطمینان حاصل کند؛

- مطمئن باشد که نتایج ممیزی‌ها گزارش داده می‌شوند؛

- اطلاعات دلیل‌شده را به عنوان مدارک نتایج حفظ کند.

۳-۹ بازنگری مدیریت

مدیریت ارشد باید در بازه‌های زمانی برنامه‌ریزی شده س.م.پ. سازمان را بازنگری کند تا از تداوم سازگاری، کفایت و اثربخشی آن اطمینان حاصل کند.

بازنگری مدیریت باید موارد زیر را بررسی کند:

الف- وضعیت اقداماتی مربوط به بازنگری‌های پیشین مدیریت؛

ب- تغییرات در مسائل داخلی و خارجی مرتبط با س.م.پ.؛

پ- اطلاعاتی در مورد عملکرد فرایندها و سامانه‌های پیشینه از جمله روندهایی در:

۱- عدم انطباق‌ها و اقدامات اصلاحی؛

۲- نتایج ارزیابی پایش و سنجش؛ و

۳- نتایج ممیزی.

ت- فرصت‌هایی برای بهبود مستمر.

گزینه‌های بازنگری مدیریت باید شامل تصمیم‌هایی مرتبط با فرصت‌های بهبود مستمر و نیاز احتمالی به تغییرات برای س.م.پ. باشد.

سازمان باید اطلاعات دبیزه‌شده را به عنوان مدارک نتایج بازنگری‌های مدیریت حفظ کند.

۱۰ بهبود

۱-۱۰ بررسی عدم انطباق و اقدامات اصلاحی

سازمان باید:

- عدم انطباق‌ها را شناسایی کند؛

- به عدم انطباق‌ها واکنش نشان دهد و در صورت کاربرد؛

- اقداماتی را برای بررسی، محدودسازی و اصلاح آن‌ها اتخاذ کند؛

- به نتایج آن‌ها رسیدگی کند.

سازمان باید نیاز به انجام اقدامی برای حذف علل عدم انطباق را نیز ارزیابی کند، از جمله موارد زیر:

الف- بازنگری عدم انطباق؛

ب- تعیین علل عدم انطباق؛

پ- شناسایی این که آیا عدم انطباق‌های مشابه بالقوه‌ای در جاهای دیگر در س.م.پ. وجود دارد یا خیر؛

ت- ارزیابی نیاز به اقدام برای اطمینان از این که عدم انطباق تکرارنشده یا در جاهای دیگر رخ نمی‌دهند؛

ث- تعیین و اجرای اقدامات لازم؛

ج- بازنگری اثربخشی هر اقدام اصلاحی اتخاذشده؛ و

ح- انجام تغییراتی برای س.م.پ. در صورت لزوم.

اقدامات اصلاحی باید با تأثیرات عدم انطباق‌های مورد مواجهه متناسب باشند.

سازمان باید اطلاعات دبیزه‌شده را از موارد زیر حفظ کند:

۱- ماهیت عدم انطباق‌ها و هر گونه اقدام بعدی اتخاذ شده؛ و

۲- نتایج هر اقدام اصلاحی.

۲-۱۰ بهبود مستمر

سازمان باید به صورت مستمر اثربخشی س.م.پ. را از طریق استفاده از خط مشی پیشینه، اهداف پیشینه، نتایج ممیزی، تحلیل داده‌ها، اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه و ارزیابی مدیریت بهبود دهد.

اقدامات بهبود باید طبق نتایج ارزیابی تهدید اولویت‌بندی شود (به بند ۱-۶ مراجعه شود).

پیوست الف

(الزمي)

فراپندها و بررسی‌ها

این پیوست، فرایندها و بررسی‌های پیشینه را که باید اجرا شود، ارائه می‌دهد. این اجرا را می‌توان به شیوه‌ای مقیاس‌بندی شده و متناسب با ویژگی‌های سازمان اجرا کرد.

فرآیندها و بررسی‌های پیشینه در جدول الف-۱ برای پیروی از اهداف توصیف شده در بند ۸-۲-پ-۱ ایجاد و بند ۸-۲-پ-۲ بررسی، گروه‌بندی و شماره‌گذاری شده‌اند. فرایندهای پیشینه در ستون چپ فهرست شده‌اند. برای هر فرآیند پیشینه، یک پا چند بررسی ارائه شده است.

جدول الف - ۱ فرایند بررسی پیشینه‌ها

شماره	فرایند	بررسی‌ها
الف-۱	ایجاد	تعیین این که چه پیشینه‌هایی در چه زمانی و چگونه باید ایجاد و برای هر فرایند کسب و کار ضبط شوند.
الف-۱-۱	تعیین نیازبرای اطلاعات	تمامی نیازهای عملیاتی، گزارش‌دهی، ممیزی و سایر نیازهای ذی‌نفعان به اطلاعات (ضبط شده به عنوان پیشینه با فراداده‌های مناسب) در مورد فرایندهای سازمانی باید به صورت نظاممند شناسایی و دبیزش شود.
الف-۱-۱-۱	تعیین الزامات	الزامات ایجاد، ضبط و مدیریت پیشینه و تصمیم‌هایی برای ضبط نکردن پیشینه برای فرایندهای خاص باید بر مبنای الزامات کسب و کار، الزامات قانونی و سایر الزامات، دبیزش و تصویب شود.
الف-۱-۱-۲	ایجاد پیشینه قابل اعتماد	پیشینه باید در زمان (یا زودتر از) تعامل یا حادثی ایجاد شوند که به‌وسیله افرادی که دانش کاملی درباره واقعیت‌ها دارند یا با ابزارهایی که معمولاً سازمان برای انجام معامله به کار می‌برد به آن‌ها ارتباط داده می‌شوند.
الف-۱-۱-۳	تعیین نگهداری	برای تعیین دوره‌های نگهداری برای پیشینه، مطابق با الزامات هر فرایند کاری باید روشی استقرار داده شود.
الف-۱-۱-۴	استقرار برنامه امحاء	تصمیمات مربوط به نگهداری و امحاء پیشینه‌ها مبتنی بر الزامات کسب و کار، حقوقی و سایر الزامات شناسایی شده باید در برنامه امحاء مستند شود.
الف-۱-۱-۵	استقرار برنامه امحاء	روش‌های تلفیق ضبط پیشینه با فرایندهای کسب و کار باید تصمیم‌گیری و دبیزش شود.
الف-۱-۱-۶	تعیین روش‌های ضبط تلفیقی	تعیین اطلاعات(فراداده)‌ای محتوایی، بافتی و نظارتی که باید در پیشینه‌ها گنجانده شود.
الف-۱-۲	شناسایی اطلاعات متنی و توصیفی	اطلاعات مورد نیاز برای شناسایی پیشینه‌های هر فرایند کاری از جمله شناسایی بخشی از سازمان مسئول آن پیشینه‌ها و فرایند کاری باید به عنوان بخشی از الزامات پیشینه تعیین و دبیزش شود.

جدول الف - ۱ (ادامه)

شماره	فرايند	بررسی ها
الف-۲-۱	شناسایی نقاط ضبط	نقاطی که در آن، اطلاعات متنی ضبط شده است یا به پیشینه‌ها افزوده می‌شود و منابع آن باید برای هر فرايند کاری تعیین شود.
الف-۳-۱	شناسایی الزامات ویژه	تصمیم‌گیری در مورد شکل و ساختار ایجاد و ضبط پیشینه اطلاعات و شکل و ساختار اطلاعات الزامی به عنوان پیشینه برای هر فرايند کاری باید شناسایی و دبیزش شود.
الف-۴-۱	انتخاب فناوری‌ها	تعیین فناوری‌های مناسب برای ایجاد و ضبط پیشینه باید برای هر فرايند کاری، فناوری‌هایی بهمنظور ایجاد و ضبط پیشینه‌ها به وجود آید (دستی یا خودکار). انتخاب و هر تغییر فناوری باید دبیزش شود.
الف-۲	بررسی	
الف-۱-۲		تعیین این که چه اطلاعات نظارتی (فراداده) باید از طریق فرايندهای پیشینه ایجاد شوند و چگونه باید در طول زمان با پیشینه‌ها مرتبط و مدیریت شوند.
الف-۱-۱-۲	ثبت	برای فرايندهای کاری که مستلزم مدارک ضبط هستند، روش ثبت پیشینه با الصاق شناسه منحصر به فرد در زمان ضبط باید اجرا شود. روش تضمین می‌کند که هیچ معامله مربوط به پیشینه نمی‌تواند پیش از انجام ثبت رخ بدهد.
الف-۲-۱-۲	طبقه‌بندی	پیشینه‌ها باید طبق فرايندهای کاری مرتبط با آن‌ها طبقه‌بندی شوند.
الف-۳-۱-۲	طبقه‌بندی	طرح طبقه‌بندی پیشینه‌ها که بیانگر ماهیت، تعداد و پیچیدگی فرايندهای کاری سازمان است باید (به انضمام تغییرات رخ داده در طول زمان) دبیزش و به عنوان بخشی از روش‌های آن فرايندهای کاری اجرا شود.
الف-۴-۱-۲	انتخاب اطلاعات نظارتی (عناصر فراداده‌ای)	اطلاعات توصیفی و نظارتی (عناصر فراداده‌ای) لازم برای ایجاد و بررسی پیشینه‌ها برای هر فرايند کاری باید شناسایی و دبیزش شود.
الف-۵-۱-۲	تعیین سابقه رویداد	فرايندهای پیشینه‌ها که لازم است در فرادادهای مرتبط با تاریخ رویداد پیشینه ثبت شوند باید تعریف شوند. روش‌ها باید برای پیوند دادن تاریخ رویداد به پیشینه و حفظ آن به مدت طولانی مانند خود پیشینه، تعیین شود.
الف-۶-۱-۲	بررسی پیشینه در گستره سازمان	تصمیم‌هایی در مورد این که چه فراداده‌ای برای شناسایی، مدیریت و بررسی پیشینه در سراسر سازمان لازم است و از نظر خارجی باید دبیزش و اجرا شود.
الف-۲-۲		ثبت قواعد و شرایط استفاده از پیشینه در طی زمان
الف-۱-۲-۲	تدوین قواعد دسترسی	قواعدی برای تنظیم دسترسی به پیشینه‌ها بر مبنای الزامات فرايند کاری، قانون مرتبط و در صورت نیاز، ملاحظات تجاری استقرار داده شود. این قواعد باید دبیزش و تازمانی که به پیشینه نیاز است، نگهداری شوند.
الف-۲-۲-۲	اجرای قواعد دسترسی	قواعد دسترسی باید با تخصیص موقعیت دسترسی به پیشینه و افراد در سامانه‌های پیشینه اجرا شوند.
الف-۳-۲		حفظ قابلیت استفاده از پیشینه در طی زمان
الف-۱-۳-۲	حفظ انسجام و اعتبار	روش‌ها باید برای تضمین انسجام/امنیت پیشینه و پیشگیری از استفاده، اصلاح، حذف، اخفا و/یا نابودی غیرمجاز اجرا شوند.

جدول الف - ۱ (ادامه)

شماره	فرايند	بررسیها
الف-۲-۳-۲	حفظ قابلیت استفاده	ابزارهای حفظ/نگهداری پیشینه باید استانداردهای مرتبط برای رسانه و فناوری مورد استفاده به منظور تضمین قابلیت استفاده از آن‌ها تا زمان نیاز را تأمین کند.
الف-۳-۳-۲	حفظ قابلیت استفاده	روش‌هایی برای تضمین تداوم دسترسی و معنادار بودن پیشینه‌های رقمی در طی زمان و نیز در خارج از زمینه ایجاد آن‌ها، تعیین و اجرا شوند.
الف-۴-۳-۲	محدودکردن قیدومندها	محدودیت‌ها، از جمله استفاده از رمز باید بعد از دوره مقرر برطرف شود.
الف-۴-۲	اجرای امحاء مجاز پیشینه‌ها	
الف-۱-۴-۲	اجرای امحاء	روش‌هایی برای بازنگری، تصویب و اجرای تصمیم در مورد حفظ و امحاء پیشینه‌های هر فرایند کاری برقرار شود.
الف-۲-۴-۲	تصویب امحاء	تصمیم‌های مربوط به انتقال، حذف یا نابودسازی پیشینه‌ها باید تصویب و دبیزش شوند.
الف-۳-۴-۲	انتقال	روش‌های انتقال بررسی شده و مجاز پیشینه‌ها به سازمان یا سامانه دیگر باید برقرار و اجرا شود.
الف-۴-۲-۴	حذف	روش‌هایی برای حذف منظم و مجاز پیشینه‌هایی که دیگر به آنها نیازی نیست، از جمله جابه‌جا کردن آن‌ها به انبار خارج از خط یا خارج از مکان باید برقرار و اجرا شود.
الف-۵-۴-۲	نابودسازی	پیشینه‌های مجاز برای نابودسازی باید تحت نظارت مناسبی نابود شوند. نابودسازی باید دبیزش شود.
الف-۶-۴-۲	نگهداری اطلاعات در موردنگهداری‌های نابودشده	در صورتی که بر مبنای ماهیت و پیچیدگی بنگاه و مسئولیت‌های رسمی لازم باشد، اطلاعات بررسی (ثبت، شناسه و فراداده‌های تاریخی) در مورد پیشینه‌های نابود شده باید حفظ شود.
الف-۵-۲	ثبت شرایطی برای اجرا و نگهداری سامانه‌های پیشینه‌ها	
الف-۱-۵-۲	شناسایی سامانه‌های پیشینه‌ها	تمامی سامانه‌های پیشینه‌ها (از جمله سامانه‌های کسب و کار که پیشینه‌ها را حفظ می‌کنند) باید به روشنی تعیین و به مالک مسئولی و اگذار و در فهرستی دبیزش شوند که به صورت منظم روزآمد می‌شود.
الف-۲-۵-۲	دبیزش تصمیم‌های اجرا	تصمیم‌های اجرایی در مورد سامانه‌های پیشینه‌ها باید دبیزش و نگهداری شود و امکان آن برای تمامی مالکانی که به آن‌ها نیاز دارند، فراهم شود.
الف-۳-۵-۲	دسترسی به سامانه‌های پیشینه	باید قواعدی برای منظم‌سازی شیوه دسترسی به سامانه‌های پیشینه‌ها استقرار، دبیزش و نگهداری شوند تا بتوان وظایف اجرایی سامانه را انجام داد.
الف-۴-۵-۲	تضمين آمادگی	روش‌های نگهداری عملیاتی باید برای تضمین آمادگی سامانه‌های پیشینه‌ها برقرار شوند.
الف-۵-۵-۲	تضمين اثربخشی	پایش منظم عملکرد سامانه‌های پیشینه‌ها بر حسب الزامات کسب و کار و اهداف پیشینه باید اجرا و دبیزش شود.
الف-۶-۵-۲	تضمين انسجام	برای تضمین و اثبات این که هر گونه عیب، روزآمدسازی یا نگهداری منظم سامانه بر انسجام پیشینه‌ها تاثیری نمی‌گذارد، روش‌هایی باید فراهم شود.
الف-۷-۵-۲	مدیریت تغییرات	تغییرات در سامانه‌های پیشینه‌ها به ویژه عملیات استثنایی (مانند انتقال، تلفیق الزامات جدید، تغییر یا ناپیوستگی فناوری رایانه) باید تحلیل، برنامه‌ریزی و اجرا شوند. تصمیم‌ها باید دبیزش شوند.

رابطه بین س.م.پ. و ISIRI/ ISO/IEC 27001 ، ISIRI/ ISO 14001 و ISIRI/ ISO 9001 در پیوست ب ارائه شده است. این پیوست دبیزه کلی و بندهای بررسی پیشینه در این استاندارد را با بررسی‌های پیشینه در جدول الف-۱ مقایسه می‌کند.

پیوست ب

(اطلاعاتی)

روابط متقابل ISIRI/ ISO/IEC 27001، ISIRI/ ISO 14001 و ISIRI/ ISO 9001 و این استاندارد

هرس.م.س. مانند ISIRI/ ISO 9001 ، ISIRI/ ISO 14001 ، و ISIRI/ ISO/IEC 27001 دارای بخش دبیزش است که به صورت زیر شامل بندهای کلیات، بررسی دبیزه و بررسی پیشینه تشکیل شده است. بخش کلیات فهرستی از دبیزه‌ها را مشخص می‌کند از جمله دبیزه‌هایی که باید در سامانه مدیریت گنجانده شود.

بخش بررسی دبیزه الزاماتی را درباره آماده‌سازی، بازنگری، تصویب، تجدیدنظر، بررسی وضعیت، توزیع و آمادگی، شناسایی و پیشگیری از سوءاستفاده را مشخص می‌کند. بخش بررسی پیشینه روش‌هایی را برای آماده‌سازی، شناسایی، انبارش، حفاظت، بازیابی، زمان نگهداری و امحاء مشخص می‌کند.

با آن که پیشینه نوع خاصی از دبیزه تعریف شده در استاندارد س.م.س. است، دبیزه‌هایی که به صورت پیشینه هر سامانه مدیریت تعیین یا شناسایی می‌شوند، باید برای برآوردن الزامات بررسی دبیزه و بررسی پیشینه از آماده‌سازی تا توزیع، استفاده تا امحاء آن بررسی شوند.

الزامات تعیین شده برای بررسی پیشینه در هر س.م.س. به خودی خود برای اجرا و بررسی پیشینه‌ها و دبیزه‌ها ناکافی است. این استاندارد راهنمای شیوه‌های مناسب بررسی پیشینه‌ها و دبیزه‌های الزامی در سایر سامانه‌های مدیریت است.

برای ایجاد و بررسی درست پیشینه‌ها، این استاندارد فرایندهای پیشینه و مقصود آن‌ها، چگونگی اجرای آن‌ها در سامانه‌ها و نحوه انتخاب ابزارهای فناوری مورد استفاده را مشخص می‌کند.

جدول ب-۱ رابطه بین فرایندها و بررسی‌های س.م.پ در پیوست الف و بندهای دبیزش در س.م.س. دیگر را نشان می‌دهد

جدول ب- ۱ رابطه بین فرایندها

روابط متقابل بین ISIRI/ ISO/IEC 27001،ISIRI/ ISO 14001،ISIRI/ ISO 9001 و این استاندارد									
فرآیند پیشینه در پیوست الف									
بررسی					ایجاد				
الف-۵	الف-۴	الف-۳	الف-۲	الف-۱	الف-۴	الف-۳	الف-۲	الف-۱	الف-۰
					★				
<p>ISIRI/ISO /IEC 27001:2005</p> <p>۴-۳ الزامات دیبیزش</p> <p>۴-۱-۴ کلیات</p> <p>دیبیزش ISMS^۱ باید شامل موارد زیر باشد:</p> <p>الف- اظهاریه‌های مستند از خط مشی ISMS (به بند ۲-۴-۲-۰)</p> <p>ب- مراجعه شود) و اهداف آن،</p> <p>ب- دامنه کاربرد ISMS (به بند ۴-۲-۱-۰ الف مراجعه شود)</p> <p>پ- توصیفی از روش‌شناسی ارزیابی مخاطره‌ها (به بند ۴-۲-۰-۱-۰ مراجعه شود)</p> <p>ت- برنامه عملیات تهدیه‌های آن (به بند ۴-۲-۰-۱-۰ مراجعه شود)</p> <p>ث- گزارش ارزیابی تهدید (به بند ۴-۲-۰-۱-۰ تا بند ۴-۱-۰ مراجعه شود)</p> <p>ج- برنامه عملیات تهدید (به بند ۴-۲-۰-۱-۰ ب- مراجعه شود)</p> <p>چ- روش‌های دبیزه موردنیاز سازمان برای اطمینان از برنامه‌ریزی، عملیات و بررسی موثر اطلاعاتی آن و توصیف چگونگی اندازه‌گیری اثربخشی بررسی‌ها (به بند ۴-۲-۰-۳-۰-پ مراجعه شود)</p> <p>ح- پیشینه‌های الزانی این استاندارد (به بند ۴-۰-۳-۰ مراجعه شود) و</p> <p>خ) اظهاریه قابلیت کاربرد.</p>	<p>۴-۴ دبیزش</p> <p>دبیزش سامانه مدیریت زیستمحیطی باید شامل موارد زیر باشد:</p> <p>الف- خط مشی، اهداف و مقاصد کیفیت،</p> <p>ب- توصیف دامنه کاربرد سامانه مدیریت زیستمحیطی،</p> <p>پ- توصیف عناصر اصلی سامانه مدیریت زیستمحیطی و تعامل آن‌ها و اشاره آن‌ها به دبیزه‌های مرتبط،</p> <p>ت- مستندات شامل پیشینه‌های الزامی این استاندارد ،</p> <p>ث- مستندات شامل پیشینه‌های تعیین شده سازمان به عنوان مستندات ضروری برای اطمینان از برنامه‌ریزی، عملیات و بررسی موثر فرایندهای مرتبط با جنبه‌های مهم زیستمحیطی آن.</p>	<p>۲-۴ الزامات دبیزش</p> <p>۲-۴-۱-۰-۱-۰ کلیات</p> <p>دبیزش سامانه مدیریت کیفیت باید شامل موارد زیر باشد:</p> <p>الف- ظهاریه‌های مستندی از خط مشی کیفیت و اهداف کیفیت،</p> <p>ب- راهنمای کیفیت،</p> <p>پ- روش‌های دبیزه موردنیاز این استاندارد ،</p> <p>و</p> <p>ت- مستندات، شامل پیشینه‌های تعیین شده سازمان به عنوان امری لازم برای اطمینان از برنامه‌ریزی، عملیات و بررسی موثر فرایندهای آن</p>	۱۰						

ISM\$:Information security management system

جدول ب-۱(ادامه)

		★			★	★	دبيزش باید شامل پیشینه های تصمیم های مدیریت باشد، این اطمینان را ایجاد کند که اقدامات برای تصمیم ها و خطا مشی های مدیریت قابل ردیابی و نتایج ثبت شده قابل بازنگری هستند.			
					★		مهم است بتوانيم رابطه اى از بررسى های انتخابی با نتایج ارزیابی رسیک و فرآیند عملیات رسیک و در نتیجه رابطه آن با خط مishi و اهداف ISMS را نشان دهیم.			
★					★		۴-۳-۲-۴ بررسی دبیزه ها ISMS باید دبیزه های الزامی را حفاظت و بررسی کند. روش مستندی باید برای تعریف اقدامات مورد نیاز مدیریتی برقرار شود. دبیزه ها را پیش از صدور برای کفایت تایید کنید [بند ۴-۳-۲-۴-الف].	۴-۵ بررسی دبیزه ها دبیزه های الزام شده توسط سامانه مدیریت زیست محیطی و این استاندارد باید بررسی شوند. سوابق نوع خاصی از دبیزه ها هستند و باید مطابق با الزامات ارائه شده در بند ۴-۵-۴ بررسی شوند. سازمان باید روش (های) را برای تایید دبیزه ها جهت کفایت پیش از صدور برقرار، اجرا و نگهداری کند [بند ۴-۳-۲-۴-الف].	۴-۲-۴-۳-بررسی دبیزه ها دبیزه های الزامی سامانه مدیریت کیفیت باید بررسی شوند. پیشنه نوع خاصی از دبیزه ها است و باید مطابق با الزامات بند ۴-۲-۴ بررسی شود. یک روش دبیزه شده باید برای تعریف بررسی های لازم به منظور تایید دبیزه ها برای کفایت پیش از صدور برقرار شود [بند ۴-۳-۲-۴-الف].	
	★		★		★		بازنگری و روزآمدسازی در صورت لزوم و تایید دبیزه ها [بند ۴-۳-۲-ب] اطمینان از این که تغییرات و وقایعیت بازنگری کنونی دبیزه ها شناسایی می شوند [بند ۴-۳-۲-پ].	بازنگری و روزآمدسازی در صورت لزوم و تایید مجدد دبیزه ها [بند ۴-۳-۲-ب] اطمینان از این که تغییرات و وقایعیت بازنگری کنونی دبیزه ها شناسایی می شوند [بند ۴-۳-۲-پ].	بازنگری و روزآمدسازی در صورت لزوم و تایید مجدد دبیزه ها [بند ۴-۳-۲-ب] اطمینان از این که تغییرات و وقایعیت بازنگری کنونی دبیزه ها شناسایی می شوند [بند ۴-۳-۲-پ].	
	★	★					اطمینان از این که بازنگری های مرتبه کاربردی پیش از کاربرد فراهم هستند [بند ۴-۳-۲-ت]	اطمینان از این که بازنگری های مرتبه دبیزه های کاربردی پیش از کاربرد فراهم هستند [بند ۴-۳-۲-ت]	اطمینان از این که بازنگری های مرتبه دبیزه های کاربردی پیش از کاربرد فراهم هستند [بند ۴-۳-۲-ت]	
		★			★	★	اطمینان از این که دبیزه ها خوانا و به آسانی قابل شناسایی باقی می مانند [بند ۴-۳-ت]	اطمینان از این که دبیزه ها خوانا و به آسانی قابل شناسایی باقی می مانند [بند ۴-۳-ت]	اطمینان از این که دبیزه ها خوانا و به آسانی قابل شناسایی باقی می مانند [بند ۴-۳-ت]	
		★	★		★		اطمینان از این که دبیزه ها با مبدأ خارجی که سازمان آنها را برای برنامه ریزی و بهره برداری از سامانه مدیریت زیست محیطی لازم می داند، شناسایی و توزیع آنها بررسی می شود [بند ۴-۳-چ]	اطمینان از این که دبیزه ها با مبدأ خارجی شناسایی و توزیع آنها بررسی می شود [بند ۴-۳-چ]	اطمینان از این که دبیزه ها با مبدأ خارجی شناسایی و توزیع آنها بررسی می شود [بند ۴-۳-چ]	

جدول ب-۱ (ادامه)

	★	★	★					پیشگیری از استفاده ناخواسته از دبیزه های منسخ [بند ۲-۴-۳-خ] شناسايي مناسب آنها در صورتی که به هر منظور حفظ شوند [بند ۴-۳-۲-خ]	پیشگیری از استفاده ناخواسته از دبیزه های منسخ و شناسايي مناسب آنها در صورتی که به هر منظور حفظ شوند [بند ۴-۳-۲-چ]	پیشگیری از استفاده ناخواسته از دبیزه های منسخ و شناسايي مناسب آنها در صورتی که به هر منظور حفظ شوند [بند ۴-۳-۲-چ]
	★	★						اطمینان از این که دبیزه ها برای کسانی که نیاز به آنها دارند فراهم می شود و مطابق با روش کاربردی برای طبقه‌بندی آنها، منتقل، ذخیره و در نهایت احماه خواهد شد.		
			★		★	★	۴-۲-۴ برسی پیشنه پیشنه های برای فراهم کردن شواهدی از انطباق با الزامات سامانه های مدیریت زیست محیطی شوند. آنها باید حفاظت و بررسی شوند.	۴-۲-۴ سازمان باید در صورت لزوم برای اثبات انطباق با الزامات و بهره برداری موثر از سیستم مدیریت کیفیت ایجاد و نگهداری شوند (بند ۴-۴-۵)	۴-۲-۴ برسی پیشنه پیشنه باید برای فراهم کردن شواهدی از انطباق با الزامات و بهره برداری موثر از سیستم مدیریت کیفیت ایجاد و نگهداری شوند (بند ۴-۴-۵)	
	★	★		★	★		پیشنه های باید خوانا، به آسانی قابل شناسايي و قابل بازيابي باشند و به اين صورت باقی بمانند (بند ۴-۳-۴)	سوابق باید خوانا، به آسانی قابل شناسايي و قابل بازيابي باقی بمانند (بند ۴-۴-۵)	سوابق باید خوانا، به آسانی قابل شناسايي و قابل بازيابي باقی بمانند (بند ۴-۴-۵)	
★	★	★	★	★		★	بررسی های لازم برای شناسايي، انبارش، حفاظت، بازيابي، زمان نگهداری و احماه پیشنه های باید دبیزش و اجرا شود.	سازمان باید روش يا روش های را برای شناسايي، انبارش، حفاظت، بازيابي، نگهداری و احماه پیشنه های برقار، اجرا و نگهداری کند (بند ۴-۵)	روش مستندی باید برای تعریف بررسی های لازم برای شناسايي، انبارش، حفاظت، بازيابي، زمان نگهداری و احماه پیشنه های برقار شود (بند ۴-۲-۴)	
						★	ISMS باید هر الزام و تعهد قراردادی قانونی یا حقوقی مرتبط را در نظر بگیرد (بند ۳-۴-۳).			
					★	★	پیشنه های عملکرد فرایند به صورتی که در بنده ۲-بیان شده و نیز پیشنه های بسامدد سوانح امنیتی مهم مرتبط با ISMS باید نگهداری شوند (بند ۳-۴-۳).			

پیوست پ

(اطلاعاتی)

فهرست وارسی خودارزیابی

جدول پ-۱- فهرست وارسی خودارزیابی

بند	وارسی	کافی	نیازمند بهبود	خیر	در آینده	کاربردی ندارد
۱-۴	آیا سازمان عوامل داخلی و خارجی تاثیرگذار بر س.م.پ. از جمله ذی نفعان کلیدی سازمان (که به اهداف پیشینه آن توجه داشته‌اند) را شناسایی و دبیزه کرده است؟					
۲-۴	آیا دبیزش س.م.پ. الزامات کلیدی - قانون گذاری - قانونی - کسب و کار را که س.م.پ. باید برآورده سازد، تعیین می‌کند؟					
۳-۴	آیا سازمان، دامنه کاربرد و مقصد س.م.پ. را تعریف و دبیزش کرده است؟					
۳-۴	آیا دامنه کاربرد، بخش(ها)، کارکرد(ها) و هر گونه تامین‌کننده خدمت خارجی سازمان (که س.م.پ. برای آن‌ها کاربرد دارد) را شناسایی می‌کند؟					
۱-۵	آیا مدیریت ارشد تصمیم به ایجاد س.م.پ. را به سازمان اعلام کرده است؟					
۲-۵	آیا سازمان خط مشی تعریف‌شده‌ای برای پیشینه دارد؟					
۲-۵	آیا خط مشی پیشینه توسط مدیریت ارشد اتخاذ و تایید شده است؟					
۲-۵	آیا مسئولیت انطباق اختصاص یافته است؟					
۳-۵	آیا نماینده ویژه مدیریت با نقش، مسئولیت و اختیار تعریف شده س.م.پ. برای توسط مدیریت ارشد منصوب شده است؟					
۱-۶	آیا سازمان فرصت‌ها و تهدیدهای پرداخته شده توسط س.م.پ. را شناسایی و دبیزه کرده است؟					
۲-۶	آیا سازمان اهداف پیشینه برای فرایندهای کاری کلیدی خود برای پرداختن به فرصت‌ها و تهدیدهای را تعیین کرده است؟					

جدول پ - ۱ (ادامه)

کاربردی ندارد	در آینده	خیر	نیازمند بهبود	کافی	وارسی	بند
					آیا این اهداف سازگار با خط مشی پیشینه، سنجرش پذیر و عملی هستند؟	۲-۶
					آیا اهداف پیشینه با منابع سازمان متناسب هستند؟	۲-۶
					آیا برنامه اجرایی برای شناسایی - افراد مسئول، - کارهایی که باید انجام شود - خط زمانی برای تحقق اهداف پیشینه وجود دارد؟	۲-۶
					آیا منابع تخصیص یافته با اجرای کامل س.م.پ. متناسب هستند؟	۱-۷
					آیا مسئولیت‌های اهداف به کارکنان شایسته در سطح مرتب سراسر سازمان تخصیص می‌یابد؟	۲-۷
					آیا برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌بخشی برای اهداف پیشینه‌ها و طرح اجرایی آن به اجرا گذاشته می‌شود؟	۳-۷
					آیا روش‌های اعلام داخلی و خارجی برای س.م.پ. ایجاد می‌شود؟	۴-۷
					آیا س.م.پ. دبیزش الزامی، به ویژه روش‌ها به صورت مناسب شناسایی، را بررسی و نگهداری می‌کند؟	۵-۷
					آیا فرآیندهای لازم برای پرداختن به فرصت‌ها و تهدیدها، برنامه‌ریزی و اجرا می‌شوند؟	۱-۸
					آیا دبیزش انتخاب فرایندها و بررسی‌های پیشینه‌ها که برای طراحی سامانه‌های پیشینه استفاده می‌شود، تحت س.م.پ. اجرا می‌شود؟	۲-۸
					آیا دبیزش در مورد اجرای سامانه‌های پیشینه وجود دارد و این دبیزش‌ها چگونه اهداف پیشینه را برآورده می‌سازند؟	۳-۸
					آیا ذی‌نفعان شناسایی شده به صورت منظم برای ارزیابی اثربخشی س.م.پ. در برآوردن انتظارات خود پایش می‌شوند؟	۱-۹
					آیا اجرای س.م.پ. در بازه‌های زمانی منظم ، ممیزی می‌شود؟	۲-۹

جدول پ - ۱ - ادامه

بند	وارسی	کافی	تیازمند بهبود	خیر	در آینده	کاربردی ندارد
۳-۹	آیا بازنگری مدیریت و فرایند ارزیابی برای س.م.پ. اجرا می شود؟					
۳-۹	آیا نتایج ارزیابی مدیریت س.م.پ. تحلیل و به آن پاسخ داده می شود؟					
۱-۱۰	آیا روشی برای پاسخگویی و اصلاح عدم انطباق های شناسایی شده توسط فرایندهای پایش و ممیزی اجرا می شود؟					
۲-۱۰	آیا سازمان روش هایی را برای اجرای اصلاحات، روزآمدسازی ها، بهبود های س.م.پ. برقرار کرده است؟					

پیوست ت
(اطلاعاتی)
کتابنامه

- [1] ISO 9001:2008, Quality management systems — Requirements
- [2] ISO 14001:2004, Environmental management systems — Requirements with guidance for use
- [3] ISO 15489-1, Information and documentation — Records management — Part 1: General
- [4] ISO/TR 15489-2, Information and documentation — Records management — Part 2: Guidelines
- [5] ISO 19011, Guidelines for auditing management systems
- [6] ISO/TR 26122, Information and documentation — Work process analysis for records
- [7] ISO/IEC 27001:2005, Information technology — Security techniques — Information security management system — Requirements
- [8] ISO Guide 72, Guidelines for the justification and development of management system standards